Anul al 55-lea | 14 Pagini | EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei | 14 Pagini | Nr. 124 Duminică 8 Mai 1938

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.283/932

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR ȘI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în țară

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

Traficul de influență

Printre nenumăratele cauze penale, aflate în curs de cercetare la parchetul tribunalului Ilfov, una redă o actualitate tristă unui năravînrădăcinat puternic din cauza indulgenței excesive. Este vorba de traficul de influență exercitat în cercurile poștale în condițiuni asemănătoare cu cele cronice în jurul multor autorități.

Indivizi fără meserie și mai totdeauna cu cazier mișună pe săli, cutreeră birourile, fie invocând pretexte variate, fie speculând cunoștința unor funcționari străini de adevăratele lor scopuri. Spre a-și consolida reputația de persoane influente, ei păzesc la intrare și la ieșire pe unii șefi de serviciu, abordându-i printr'o pretinsă confuzie, pentru ca viitoarele victime să deducă din aceasta relațiuni folositoare satisfacerii nevoilor ce le apasă.

Oameni cari întâmpină dificultăți din cauza lipsei de acte sau a aglomerării de lucrări; provinciali cari n'au timp s'aștepte rezolvarea cererilor sau nu pot îndura cheltuelilor mai multor călători; aspiranți la ocuparea vacanțelor inexistente sau la posturi eventuale; nevoiași de toate categoriile sunt acostați, nu numai în fața și în interiorul autorităților, dar în gări, la hoteluri, ori unde psihologia încercată a traficanților de influență descoperă victime ușor de recrutat. Și astfel, ultimele resurse, adesea împrumutate sau cerșite, sunt extorcate de profesioniștii celui mai comod mijloc de existență și a celui mai periculos năravpentru prestigiul autorității și funcționarilor.

S'au luat dispoziții ca autoritățile să primească cererile direct, să le rezolve cu iuțeala posibilă, comunicând rezultatele tot pe cale directă. S'a urmărit prin aceasta atât servirea publicului cât și înlăturarea intermediarilor.

Dar dacă atingerea primului scop depinde de posibilitățile și de bunăvoința aparatelor administrative, cel de al doilea este condiționat de o profilaxie hotărîtă și generală.

Toți traficanții de influență, văzuți în localurile autorităților, mulți având birouri de operații în cafenele și bodegi vecine, iar alții ocupând locuințe luxoase, pentru ca amăgirea să fie mai puternică și roadele mai mari, oameni despre cari nu se știe din ce trăiesc, deși trăiesc mai bine decât multă lume ce muncește cinstit, posesori de asemenea vaduri vechi și rentabile, toți aceștia trebuie să fie urmăriți cu rigoare și reprimați cu severitate.

Desigur însă că un asemenea scop de asanare morală nu se poate atinge prin represiuni prea indulgente, de felul celei publicate ieri: condamnarea numai la un an de închisoare a unei faimoase traficante de influență, pentru ultimele sale două isprăvi, una mai gravă decât cealaltă, într'o serie ce continuă de douăzeci de ani!

Declarațiile d-lui ministru Camil Krofta făcute ziarului nostru

XX

Prin telefon dela trimisul nostru special

Sinaia, 5 Mai

Am fost primit azi d. a. de d. Camil Krofta, în apartamentul d-sale dela hotel „Palac".

D. Camil Krofta a binevoit să facă ziarului „Universul" unele declarațiuni cari, se va vedea, au o deosebită importanță.

Prima mea întrebare a fost cu privire la rezultatele discuțiunilor din aceste două zile ale conferinței.

Iată răspunsul d-lui ministru Krofta:

— „Sunt mulțumit de rezultatele obținute. Nu se poate tăgădui că, după realizarea Anschlussului, Mica Înțelegere s'a găsit într'o situație nouă și, aș putea chiar spune, mai grea, deoarece prin înlocuirea Austriei ca vecin printr'un stat mare și puternic ca Germania s'au schimbat condițiunile existenței Micii Înțelegeri. Această nouă situație poate avea repercusiuni în cele trei state ale Micii Înțelegeri. S'a putut chiar presupune de unii, și de alții s'a putut chiar considera ca ceva de așteptat, că Mica Înțelegere, în urma Anschlussului, ar putea slăbi sau chiar ar putea ajunge la disoluțiunea ei. Unele ziare străine au și vorbit despre probabilitatea unei atare disoluțiuni.

„Conferința actuală a consiliului permanent al Micii Înțelegeri a făcut dovada că reprezentanții celor trei state își dau seama nu numai că trebue să mențină solidaritatea dintre ei, dar că această solidaritate este astăzi mai necesară decât oricând. Din discuțiunile ce au avut loc s'a constatat că suntem de acord asupra tuturor chestiunilor comune și că nu există niciun diferend între noi.

„Suntem decișisă continuăm politica noastră pe temeiul și în cadrul pactului inițial al Micii Înțelegeri și în conformitate cu prevederile pactului ei de organizare.

„Angajamentele reciproce prevăzute în pactul inițial al Micii Înțelegeri rămân intacte și organismul nostru se afirmă mai departe solid și hotărît la o colaborare comună, după cum rămân intacte prevederile pactului de organizare a Micii Înțelegeri, în cadrul căruia acțiunea noastră politică va continua să se desvolte, ceeace înseamnă că, deși fiecare din cele trei state are libertatea de acțiune în raporturile sale cu terții, totuși nici unul dintre ele nu poate întreprinde nimic fără înștiințarea și asentimentul celorlalte două state.

„Importanța acestor decizuni asupra cărora acordul nostru este desăvârșit, merită să fie relevată și ea legitimează declaratiunea ce v'am făcut-o dela început că sunt mulțumit de rezultatele obținute".

PROBLEMA MINORITAȚILOR DIN CEHOSLOVACIA

Am întrebat apoi pe d. ministru Krofta ce hotărîri va lua Cehoslovacia față de problema minorităților ei și cum se consideră, în deosebi, revendicările sudeților, formulate de d. Henlein.

— „Cu toată politica larg liberală practicată față de naționalitățile noastre în sensul angajamentelor internaționale și în spiritul democratic al Constituției noastre, recunosc cu loialitate că s'au făcut, din partea noastră, în aplicarea acestei politici, și unele erori. Aceste erori însă nu pot diminua valoarea regimului larg democratic, poate cel mai democratic, de care se

D. CAMIL KROFTA

bucură naționalitățile în Cehoslovacia. De fapt, afară de națiunea cehoslovacă nu există în Cehoslovacia decât trei naționalități: maghiarii, polonezii și germanii. Firește, situația lor de astăzi, a germanilor mai ales, nu mai este aceea dinainte de războiul mondial, când poporul cehoslovac era sub dominațiune străină. Naționalitățile au trebuit să admită politica noastră unitară, să piardă unele din avantajele din trecut, să se supună diferitelor reforme economice și sociale, cum a fost, de pildă, reforma agrară și respectul autorității statului național și politica lui externă. In rezumat, în cadrul unei Constituțiuni și a unor legi menite să garanteze securitatea, independența și suveranitatea statului și cu condițiunea loialității lor de cetățeni ai statului cehoslovac, având drepturi și datorii, cele trei naționalități susmenționate se pot desvolta sub protecțiunea unui regim democratic, care le asigură considerabile libertăți.

„Suntem pe cale de a constitui un statut al naționalităților, o codificare a tuturor legilor respective la drepturile și obligațiile lor. Acest statut va primi în mod egal pe toate naționalitățile și vă pot afirma că suntem hotărîți să facem toate concesiile, afară de aceea de a lăsa să se știrbească cât de puțin din suveranitatea noastră și de a admite condițiuni cari ar putea primejdui independența și securitatea statului nostru, în fruntariile lui actuale. De aceea, refuzăm ca inacceptabile pe acelea din pretențiunile formulate de d. Henlein, cari ar putea aduce o atingere a suveranității noastre. Pe cât suntem de decișisă facem toate sforțările pentru o loială și sinceră rezolvare a acestei probleme, tot pe atât suntem de fermi în hotărîrea noastră de a refuza orice pretențiune care atinge drepturile noastre suverane. Suntem pacifiști. Suntem hotărîți să trăim în pace și bună înțelegere cu toți vecinii noștri, dar avem, în acelaș timp, și conștiința înaltei misiuni a poporului și statului nostru, ale căror condițiuni de existență sunt, în primul rând, independența și intangibilitatea suveranității pe cari suntem hotărîți să le apărăm cu toate sforțările noastre".

D. Hitler in Italia

Cum l-a primit Roma

(Dela trimisul nostru special)

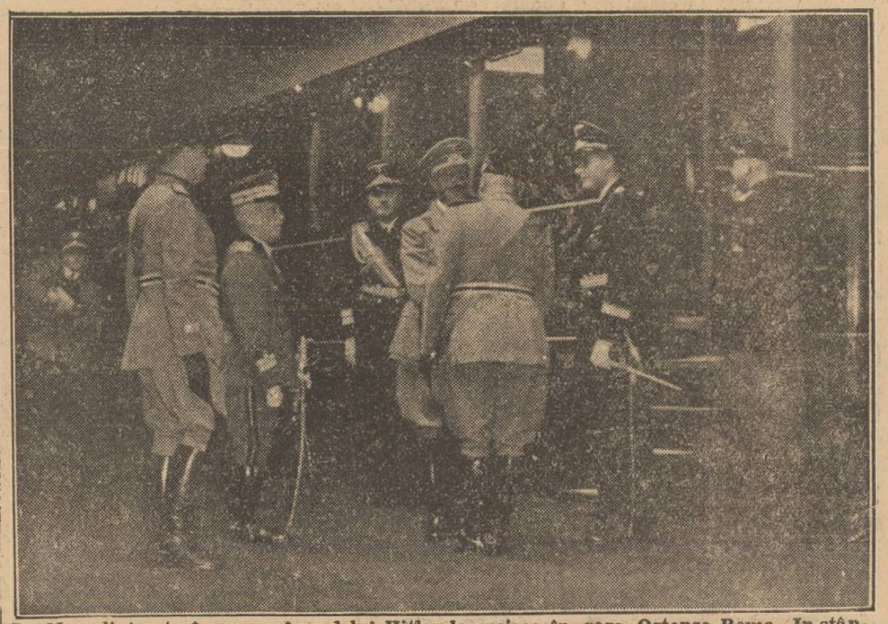

D. Mussolini strânge mâna d-lui Hitler la sosirea în gara Ostense-Roma. In stânga M. S. Regele Impărat și d. Ciano ,mnistrul de externe al Italiei

Roma, 4 Mai

Prin telefon, am transmis primele impresii ale fastuoasei primiri pe care Roma a făcut-o cancelarului Hitler. Noua gară, construită în câteva luni, are o aparență de majestuoasă sobrietate, cărela ghirlandele, drapelele și reflectoarele îi scot și mai mult în evidență liniile arhitectonice.

In piazza Randusculana s'au construit 5 mari fântâni luminoase, în jurul cărora micii tobosari „balila" orânduiți militărește păreau statui create să completeze ornamentația. Pe via dell'Impero a fost o neîntrecută risipă de drapele, candelabre, torțe și reflectoare, iar forul roman și templul Venerei, restaurate de regimul fascist, erau scoase în evidență de o lumină ca ziua.

Palazzo Quirinale, unde este găzduit Fuehrerul Germaniei, a fost început în secolul al 16-lea și a fost sfârșit în secolul al 18-lea pentru a fi reședință de vară a Papei; dela 1870 a devenit palatul regilor. In piața palatului lumea a staționat ceasuri întregi și M. S. Regele, având la dreapta Sa pe d. Hitler, și-a făcut o scurtă apariție în balcon, salutați frenetic de mulțime.

„Miracolul luminos", creiat de această nouă sistematizare în difuzarea luminii, a reținut pe italieni și scot și mai mult în evidență liniile arhitectonice.

Inainte de a arăta opera constructivă făcută de regimul fascist pe tărâmul înarmărilor propriu zise, d. Mussolini va arăta d-lui Hitler cum trăesc, într'o viață strict militară, 50.000 tineri fasciști și avanguardiști, cuartiruiți în corturi pe câmpul Roma. Va fi o fanfară de 4000 de trompeți!

Vor fi executate exerciții în special în legătură la evoluțiile în masse.

Atât cu prilejul manevrelor navale dela Neapole, cât și cele aeronautice dela Furluara, se vor da lupte precise cu bombe de toate calibrele și de toate tipurile, lupte cari sunt așteptate cu deosebit interes nu numai de specialiști dar și de diplomații cari scrutează orizontul spre a vedea țintele eventuale ale pregătirilor.

Cum am arătat, sunt veniți în Italia câteva sute de ziariști străini; cei 130 de ziariști germani au venit cu un tren special de vagonlits și cu un vagon cu 14 cabine telefonice.

Sunt îmbrăcați toți în uniformă (pantaloni lungi negri, tunică gris-beige, cu cravată neagră). Disproporția de vârstă, de volum, nu dădeau „companiei" de presă o aparență de justă aliniere. Se pare că disciplina scrisului poate fi mai lesne determinată, decât o uniformizare vestimentară!.

In ce privește politica propriu zisă, poate că Ducele și Fuehrerul vor da Sâmbătă seara, la cina din palazzo Venezzia, unele indicațiuni în discursurile pe cari le vor rosti, discursuri a căror radiodifuzare va fi urmărită, cu legitimă nerăbdare și curiozitate, de toate cancelariile europene.

I. VION

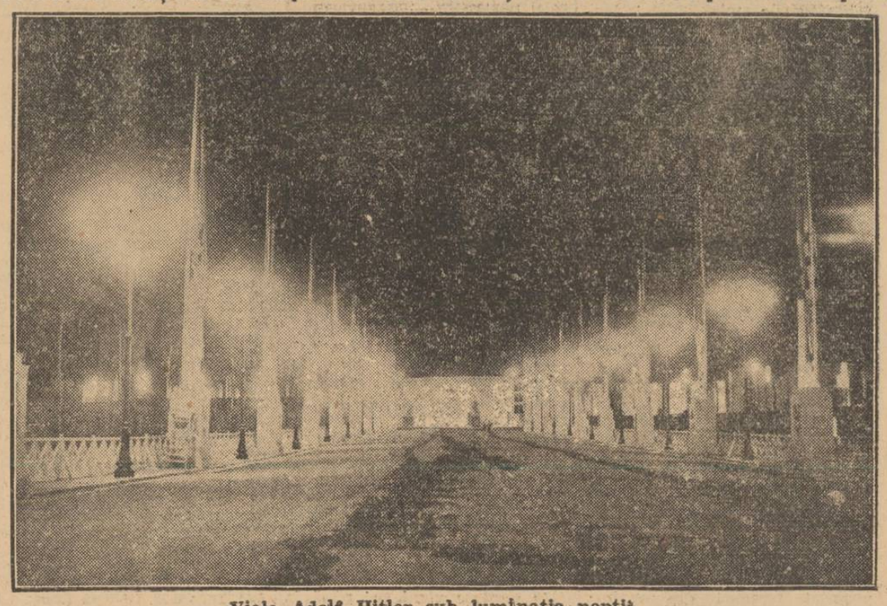

Viale Adolf Hitler sub luminația nopții

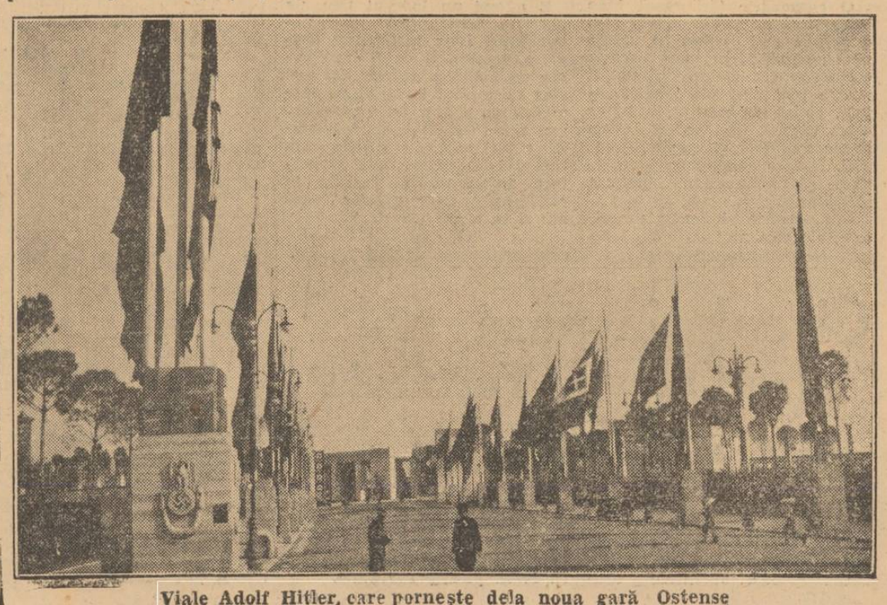

Viale Adolf Hitler, care pornește dela noua gară Ostense

ASPECTE SOCIALE DIN ARDEAL

Clădiri și investiții

de I. AGÂRBICEANU

A doua urmare bună a reformei agrare în Ardeal este avântul ce s'a observat îndată în urma ei de a ridica noui locuințe la sate, și de investiții mai mari în mașini agricole, semințe selecționate, plante de nutreț.

Satele românești, afară de celea dela munte, au casele dese, cu ogrăzi și grădini tot mai mici, din an în an, fapt datorit împărțirii intravilanurilor între moștenitori. In unele comune, de-un șir de ani, nu mai era teren liber pentru clădiri noui. De multe ori în preajma satului, terenul unde s'ar fi putut clădi era proprietatea latifundiarului, ori proprietăți țărănești particulare, comasate, pe cari nimeni nu le vindea. Loc comunal, la marginea comunelor, era foarte rar.

In alte sate în vatra satului erau intravilane extinse cu imobilele marelui proprietar, cu grădini, în paragini în timpurile din urmă, unde, deasemenea, nu se putea clădi.

Așa se explică faptul că nouii însurăței rămâneau adeseori să locuiască sub același acoperământ cu bătrânii.

Multe sate ajunseseră, înainte de reforma agrară, să nu mai poată crește în extindere, să nu mai poată respira.

Prin reformă s'a expropriat o parte a terenului din preajma satului, din marea proprietate, pentru clădiri. Pe de altă parte, în multe locuri marii proprietari și-au vândut, din mână liberă, intravilanele extinse din comună, uneori cu clădiri cu tot.

Țăranii noștri au cumpărat cu mare însuflețire aceste terenuri din comună, adeseori locul cel mai de frunte, și până azi nu mai e nici unul care să nu fie parcelat și clădit.

Vechile „curii", locuințe ale nobililor dărăpănate de ani și abandonate de proprietari, au fost cumpărate și ele, demolate, și materialul ce-a mai fost aflat bun, s'a folosit la clădiri de școli, de biserici, sau de case particulare.

Terenurile expropriate la marginea satelor au fost și ele clădite, până acum, de atâți proprietari cari abia au așteptat să-și poată avea locul lor de casă, să-și întemeieze gospodării independente.

Un aspect dintre cele mai frumoase e să vezi, în multe sate, biserica nouă, ridicată în vatra satului, pe teritor fost „domnesc", în locul celei vechi, de lemn, cucuiată pe câte un deal, afară din sat.

Și, de asemenea, e o mare mândrie clădirea școlară, nouă în atâtea sate.

Cred că e vrednic să remarc aici că acuzele ce le-au adus unii fostului ministru al școalelor, d. dr. Angelescu, că ar fi clădit prea multe edificii școlare, n'au avut nici o aprobare în lumea satelor ardelenești, deși ele au contribuit după puteri la ridicarea acestor clădiri. Țăranii noștri sunt mândri de ele, demnitatea lor națională a crescut, văzându-se, mai ales în satele cu minoritari, cu clădiri la înălțimea celor străine, ba și întrecându-le de obiceiu.

Ei au scăpat de umilința de-a-și vedea copiii adunându-se în case închiriate, sau în clădiri școlare

(Continuare in pag. 2-a)

Citiți în pag. 9:

Consiliul Micii Înțelegeri și-a terminat lucrările

Comunicatul oficial

„Universul" a avut, și de astă dată, dreptate

Suprimarea concordatului preventiv

Ideea înființării instituției concordatului preventiv a fost lansată prin 1928.

Am criticat-o din capul locului învederând resultatele dezastruoase ce le va avea asupra vieții noastre comerciale, asupra creditului intern și extern, și asupra evoluției normale, de propășire, a economiei naționale.

N'am fost ascultați, totuși.

Candidații la beneficiile acestui regim s'au organizat; sprijinitorii ei, știuți și neștiuți, au prins să răsară, de pretutindeni; ba chiar, anumite organizațiuni chemate să ocrotească interesele comerțului și industriei naționale, iar nu să li îngreuneze funcțiunile — s'au aliat inițiativei, împinsă din umbră, și au realizat-o.

Legea concordatului preventiv a luat astfel ființă în 1929 și beneficiarii ei s'au năpustit să tragă foloasele scontate.

Sunt prea binecunoscute aceste foloase și e încă recent în amintirea tuturora, iureșul ce l'au dat asupra avutului creditorilor debitorii cari au obținut faimoasa legiuire, ca să mai revenim asupra lor.

Amintim doar în treacăt, de aceea, că mii de firme s'au grăbit să dobândească favoarea legii ce li îngăduia posibilitatea de a'și expropria creditorii cu 60 la sută din creanțe, iar restul de 40 la sută de a și-l plăti în cinci ani — cu termene de grație în șapte ani — în rate infime și fără nici o dobândă.

„Universul" și-a fixat atunci punctul de vedere și atitudinea față de această tristă inovație pentru creditul comercial și industrial al nației în cuvintele știute: **CONCORDATUL PREVENTIV ESTE UN FURT ȘI-L VOM TRATA, INTOTDEAUNA, CA ATARE.**

An cu an, din 1929 — de când Parlamentul Țării a trecut penibila născocire în lege — și până acum, vederile noastre au rămas aceleași și exemplele ce au urmat, aproape în unanimitatea cazurilor, ni le-au confirmat. Pe deplin.

Zilnic am înregistrat, în coloanele noastre, concordatele de adevărată piraterie, trecute prin omologarea tribunalelor.

Negustori de-abia descălecați pe plaiurile noastre ospitaliere, nici n'au apucat prea temeinic să'și înfiripe întreprinderile — pornite fără nici un capital efectiv — și s'au repezit în concordate spoliatorii, ce au dus la ruină pe furnizorii lor, pe creditorii lor, mai totdeauna băștinași, sau la scandal pe creanțierii străini, de peste hotare, ce și-au îndreptat din cauza aceasta nemulțumirea contra țării însăși atât de puțin vinovată, cu toate aces-

(Continuare in pag. 2-a)

Zăpadă ca'n toiul iernii

Joi, în parc, la Sinaia